Dosarul nr. 21r-2192/23 Prima instanță : Judecătoria Chișinău sediul Ciocana
nr. 1-22191003-02—21r-29082023 Judecător : Roman Mazureț

D E C I Z I E

16 februarie 2024 municipiul Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Spoială Alexandru
Judecătorii Băbălău Denis și Chiroșca Igor

a judecat, în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul condamnatului Gunașov Asim declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 21ji-4331/22 din 14 iunie 2023, la plângerea condamnatului Gunașov Asim, născut la ***** împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei*:*

În procedura instanței de fond, din 29.12.2022 – 14.06.2023;

În procedura Curții de Apel Chișinău: 29.08.2023 – 16.02.2024

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

C O N S T A T Ă:

1. La data de 28 decembrie 2022, condamnatul Gunașov Asim a depus plîngere împotriva administrației instituției penitenciare nr. 15 Cricova, şi respectiv împotriva administrației instituției penitenciare nr. 13 Chișinău, cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.

În motivarea plângerii condamnatul, a indicat că în perioada de timp în care numitul s-a aflat în Penitenciarul nr. 15 – Cricova, şi respectiv nr. 13 Chișinău, a fost deținut în condiții inumane de detenție, făcând referire în special la condiții antisanitare şi antiigienice, neluarea măsurilor de dezinfecție, alimentație necalitativă, supraaglomerarea celulelor, condiții de iluminare insuficientă, asistență medicală necorespunzătoare.

2. *Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 21ji-4331/22 din 14 iunie 2023,* a fost respinsă ca neîntemeiată plângerea condamnatului Gunașov Asim, născut la *****, împotriva administrației instituției penitenciare, în partea referitoare la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 15 Cricova, care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a respins plângerea condamnatului Gunașov Asim, născut la *****, împotriva administrației instituției penitenciare, în partea referitoare la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 13 Chișinău, care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor

Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

3. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată a declarat recurs condamnatul Gunaşov Asim prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 21ji-4331/22 din 14 iunie 2023, şi dispunerea rejudecării cauzei in instanța de fond.

În motivarea recursului apărarea a invocat că, condamnatul s-a aflat, în perioada deținerii în Penitenciarul nr.15 în celule cu o suprafață sub nivelul minim prevăzut şi în condiții de salubritate inadecvate. A solicitat constatarea condițiilor de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, cu reducerea pedepsei potrivit prevederilor art.385 alin.(5) şi art.473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală.

În urma studierii conținutului încheierii contestate a stabilit că instanța de judecată instanța de judecată a adoptat o soluție greșită de respingere a plângerii condamnatului, întemeiată pe faptul că acesta nu şi-a motivat suficient cererea respective, deşi plângerea condamnatului este destul de succintă şi puțin laconică, condamnatul şi-a motivat poziția în suficient de clar, iar argumentarea respectivă a fost desconsiderată de către instanța de judecată la enunțarea soluției adoptate.

Consideră că instanța de judecată urma să examineze fondul cauzei, să constate prezența sau lipsa justificării faptice ale alegațiilor condamnatului, fiind competentă să constate precaritatea condițiilor referitor la deficiențele suportate la executarea pedepsei în penitenciarele deplânse. Deoarece instanța de judecată nici nu s-a expus în constatările şi aprecierile sale referitor la motivele plângerii condamnatului şi nici a declarațiilor făcute de către apărătorul său în instanța de condamnatul urmează să-şi formeze convingerea că argumentele sale nici nu au fost auzite de către instanța de judecată instanța pronunțând o hotărârea nemotivată în particular, iar motivele expuse de către magistrat în încheierea contestată sunt generalizate şi inaplicabile speței examinate.

La fel, indică recurentul că prin soluția adoptată condamnatul a rămas neauzit de către instanța de judecată atunci când a invocat faptul că, locul de trai este supraaglomerat, trăiesc în condiții anti sanitare, nu au acces la mijloacele de igienă personală, condiții de a face baie, de a se plimba la aer liber, lenjeria de pat lipsește, reparația în celulă este făcută de către condamnați cu materialele primite de la rude, au acces insuficient lu apa caldă sau apă potabilă.

Apreciază soluția instanței de fond, referitor la respingerea plângerii ca neîntemeiată împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție din Penitenciarele nr. 15, or. Cricova şi nr. 13, mun. Chișinău, care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, este prematură, or Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Aceasta 5 5 5 interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei (cauza Mozer c. Republicii

Moldova şi Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei. 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62)

4. Procedura de citare legal executată.

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Reprezentantul Penitenciarului nr. 15 Cricova, avocatul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de Procedură Penală RM privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) CPP a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

5. *Colegiul penal, audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei, consideră recursul declarat de către condamnatul Gunaşov Asim împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău sediul Ciocana nr. 21ji-4331/22 din 14 iunie 2023 nefondat şi pasibil de a fi respins reieşind din următoarele considerente:*

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod de Procedură Penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În conformitate cu art.449 Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.*

Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art. 449 alin.(1) lit. a) Cod procedură penală, *judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Conform art.469 Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal); 2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării*

pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.472[2] din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrîngere cu caracter medical alienaţilor (art.101 din Codul penal); 131) internarea forţată într-o instituţie ftiziopneumologică (art.961 din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situației (art.10 şi 10[1] din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; ***17[1]) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților;*** *18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.*

Potrivit art. 471 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, care stabilește că, ” *(1) Chestiunile specificate la art. 469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. …. (2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4) – 7), 11), 12), 14) - 16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului …”*

6. Din materialele cauzei penale, Colegiul penal reține că, Gunașov Asim a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 12.05.2017, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (2) lit. c), d) CP, la 600 unități convenționale.

Conform deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05.11.2019, a fost casată sentința primei instanțe, astfel Gunașov Asim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 189 alin. (6) CP, fiind condamnat la 13 ani închisoare, cu includerea în termenul de executare al pedepsei perioada aflării sub arest preventiv din 13.11.2013 pînă la 09.01.2014, și arestul la domiciliu: 09.01.2014 – 07.08.2014.

Potrivit raportului prezentat de IP nr. 15 Cricova, Gunașov Asim s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioada 18.11.2013 – 09.01.2014, după care a fost eliberat, fiind plasat în arest la domiciliu. Ulterior, Gunașov Asim s-a deținut în Penitenciarul nr. 13

Chișinău în perioada 10.06.2020 – 25.06.2020, după care, începând cu 25.06.2020, și până în prezent, Gunașov Asim se deține în Penitenciarul nr. 15 Cricova.

Colegiul Penal constată că, în plângerea înaintată, condamnatului Gunașov Asim solicită reducerea termenului din pedeapsa stabilită în baza circumstanțelor ce cad sub incidența prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în temeiul art.473^2 -473^4 CPP, pentru perioadele în care s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău şi în Penitenciarul nr. 15 Cricova.

7. Conform prevederilor art.473^2 alin.(5) CPP, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție. În aceste condiții, termenul stabilit de legiuitor prin art. 473^2 alin. (5) CPP, se va calcula prin prisma faptului, intrării în vigoare a Legii nr. 272, care se constatată a fi 01.01.2019.

Potrivit raportului prezentat de IP nr. 15 Cricova, Gunașov Asim s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioada 18.11.2013 – 09.01.2014, după care a fost eliberat, fiind plasat în arest la domiciliu. Ulterior, Gunașov Asim s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioada 10.06.2020 – 25.06.2020, după care, începând cu 25.06.2020, și până în prezent, Gunașov Asim se deține în Penitenciarul nr. 15 Cricova.

În altă ordine de idei, conform prevederilor art. 230 alin. (1) și (2) CPP RM, termene în procesul penal sînt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acțiuni procesuale conform prevederilor prezentului cod. În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (4) CPP RM, termenele calculate pe luni sau pe ani expiră la sfârșitul zilei respective a ultimei luni sau la sfârșitul zilei şi lunii respective din ultimul an. Dacă această zi cade într-o lună ce nu are zi corespunzătoare, termenul expiră în ultima zi a acestei luni.

În conformitate cu prevederile art. 473^2 alin. (5) CPP RM, plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

În aceeași ordine de idei, ţinînd cont de faptul că, prevederile art. art. 473^2 , 473^3 și art. 473^4 CPP RM, au fost introduse prin legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019, instanța de recurs reține că, în cazul dat termenul stabilit de legiuitor prin art. 473^2 alin. (5) CPP, se va calcula prin prisma faptului intrării în vigoare a Legii nr. 272 din 29.11.2018, astfel instanța stabilește că, termenul de prescripție de 6 luni în interiorul căruia condamnatul poate solicita constatarea condițiilor inumane, urmează a fi calculat de la data de 01.01.2019 și prin prisma prevederilor art.231 alin. (4) CPP RM, s-a împlinit la data de 01.07.2019.

În speță, luând în considerație faptul că condamnatul Gunașov Asim a semnat plângerea sa la data de 22.12.2022 și respectiv înregistrată cu data de 28.12.2022, prin care a

solicitat constatarea condițiilor inumane de detenție pentru perioada detenției sale în Penitenciarul 13 Chișinău, unde s-a deținut ultima dată în perioada 10.06.2020 – 25.06.2020, ulterior fiind transferat în Penitenciarul 15 Cricova, instanța just a reținut că condamnatul Gunașov Asim a înaintat prezenta plîngere peste termenul de 6 luni de la data când nu mai este deținut în Penitenciarul nr. 13, prin urmare ultimul a pierdut dreptul procesual de a înainta pretenții față de condițiile precare de detenție din penitenciarul respectiv, în aceste circumstanțe, Colegiul conchide că întemeiat a fost respinsă plângerea, or nefiind incidentă situația unei detenții pe o perioadă continuă.

Astfel, perioada detenției lui Gunașov Asim în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioada 18.11.2013 – 09.01.2014, nici nu poate fi reținută spre examinare, întrucât este vădit prescrisă.

Tot la acest capitol, Colegiul remarcă faptul că, dreptul de acces la un tribunal, garantat de articolul 20 din Constituție și, respectiv, de articolul 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, trebuie să fie practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu. Efectivitatea dreptului în discuție reclamă ca persoanele să aibă posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în exercitarea drepturilor sale. Dreptul de acces la un tribunal nu include doar dreptul de a iniția o acțiune în justiție, ci și dreptul la soluționarea cauzei de către un tribunal competent să se pronunțe asupra tuturor aspectelor de fapt și de drept (Parohia Greco-Catolică Lupeni și alții v. România [MC], 29 noiembrie 2016, § 86).

Dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut. Acesta poate fi limitat. Limitările accesului la un tribunal trebuie să fie prevăzute de lege, să urmărească un scop legitim și să fie proporționale, pentru a nu fi afectată însăși esența dreptului. Această afirmație este valabilă și pentru normele de natură procedurală care stabilesc termene în interiorul cărora persoanele ar putea formula o contestație (Marc Brauer v. Germania, 1 septembrie 2016, § 36). Or, folosirea termenelor limitative privește asigurarea bunei-administrări a justiției şi respectarea, în special, a principiului securității juridice.

Astfel, Colegiul penal reține că plângerea condamnatului Gunașov Asim, a fost depusă la data de 22.12.2022 și înregistrată la data de 28.12.2022, iar în asemenea împrejurări, cu trimitere la prevederile art. 473^2, art. 473^3 şi art. 473^4 Cod de procedură penală, care au fost introduse prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019, se constatată ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție, or condamnatul ultima dată s-a deținut la data de 25.06.2020, ulterior fiind deținut în Penitenciarul nr. 15 Cricova.

8. În continuare Colegiul reține că condamnatul a solicitat constatarea aflării sale în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale pentru perioadele în care s-a deținut şi în Penitenciarul nr. 15 Cricova.

Conform prevederilor art. 473^2 alin. (2) din Codul de procedură penală, plîngerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin.(1) trebuie să conțină datele privind perioada şi locul detenției, precum şi descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate.

Astfel, Colegiul penal reține că plângerea condamnatului Gunașov Asim, a fost depusă la data de 22.12.2022 și înregistrată la data de 28.12.2022, iar în asemenea împrejurări, cu trimitere la prevederile art. 473^2, art. 473^3 şi art. 473^4 Cod de procedură penală, care au fost

introduse prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019, se constatată că a fost depusă în termen, fiind depusă pe parcursul detenției sale în respectivul penitenciar.

Colegiul penal analizând cererea de recurs declarată de condamnatul în partea constatării condițiilor precare de detenție pentru perioada deținută în Penitenciarul nr.15 Cricova, reține că condamnatul a reclamat condiții inumane de detenție, făcând referire la lipsa condițiilor elementare de trai.

Pe de altă parte, administrația instituției penitenciare vizate în plângerea condamnatului, prin raportul nr. 2/661 din 27.02.2023, și-a expus poziția pe marginea plângerii declarate de condamnatul Gunașov Asim, menționând că, condamnatul s-a deținut și se deține până în prezent în Penitenciarul nr. 15 Cricova, în sectorul nr. 3, secția locativă nr. 5, la regim comun de deținere. Remarcă în raport că, deținuții care sunt amplasați la regim comun de detenție au posibilitatea de a se deplasa pe teritoriul instituției în limita stabilită de administrate şi în conformitate cu programul zilei între orele 06:00 şi 21:00 Secția locativă nr.5 a sectorului nr.3 are o suprafață de 8,70 m2 , unde sunt amplasați în mediu 2 condamnați pe paturi cu două nivele (spațiul estimativ care revine unui deținut constituind 4,35 m2), încăperea dată este dotată cu noptiere, lingerie de pat, masă, scaune, iluminarea naturală şi artificială conform standardelor, unde starea sanitară este satisfăcătoare, deoarece zilnic este verificată de către medicul terapeut cît si felcerii de gardă. Încăperea de trai a condamnaților se aerisește regulat prin intermediul unui oberliht, gunoiul este evacuat în locurile special amenajate, celulele se încălzesc centralizat de la cazangeria penitenciarului şi temperatura în timpul perioadei reci a anului nu este mai joasă de 18 grade Celsius. Blocul sanitar se află înafara încăperii la același etaj, fiind dotat cu cinci lavoare și cinci vase pentru closet.

Apa potabilă este furnizată din penitenciarul nr.4-Cricova permanent, fiind clorată conform cerințelor sanitar igienice, clorura de var se eliberează conform graficului stabilit. Apa se examinează bacteriologic conform graficului trimestrial şi conform investigațiilor laboratorului apreciindu-se cu o corespundere satisfăcătoare a normelor sanitaro-igienice. Cazuri de maladii diareice în perioada anilor 2006-2020 nu au fost depistate. Cu obiecte de igienă personală condamnații sunt aprovizionați lunar contra semnăturii conform normelor stipulate în HG nr.609 din 29.05.2006. Baia condamnaților se efectuează conform graficului stabilit, însă nu mai puțin de o dată pe săptămână. In ospătăria penitenciarului curățenia se menține, bucatele sunt preparate calitativ şi se distribuie condamnaților de trei ori pe zi conform HG nr.609 din 29.05.2006. Dezinsecția şi deratizarea se petrece trimestrial şi la necesitate conform contractului încheiat cu SRL „Quaker". Pe teritoriul penitenciarului se află o încăpere destinată pentru spălătorie și una pentru uscarea lenjeriei și a hainelor. Spălătoria este dotată cu o mașină de spălat automată și o centrifugă, activează conform graficului stabilit de luni până vineri, orele de lucru 09:00-12:00, și 13:00-16:30, unde activează conform schemei de încadrare a deținuților din detașamentul deservirii gospodărești 2 deținuți. Condamnații au posibilitatea de a se adresa personal la muncitorul desemnat la funcția de operator mașini de spălat.

Nu în ultimul rând se menționează în raport că, pe perioada detenției, condamnatul Gunașov Asim nu a adresat careva plângeri sau reclamații către administrația instituției penitenciare, pe marginea condițiilor de detenție.

Se precizează în raport că, standardele CPT prevăd norma de spațiu de locuit per prizonier într-o celula cu mai multe ocupații de 4 m2 . Însă CPT nu susține în mod vertiginos opinia că o abatere minoră de la minimul standardelor poate fi considerată, în sine, ca fiind

tratare inumană şi degradantă a deținutului, atâta timp cît se pot găsi şi alţi factori de atenuare, cum ar fi, în special, faptul că deținuții sunt în măsură să petreacă o cantitate considerabilă de timp în fiecare zi în afară celulelor (în ateliere, cursuri sau alte activități). Criteriul poate fi apreciat prin prisma condițiilor de detenție ca fiind un tratament inuman şi degradant, în cazul în care celulele sunt extrem de supraaglomerate sau, că în majoritatea cazurilor, combină o serie de elemente negative, cum ar fi: insuficiența numărului de paturi pentru toţi deținuții; igiena precară; infectarea cu paraziți; ventilația, încălzirea sau lumina insuficientă; lipsa salubrizării în celule şi, în consecință, utilizarea de găleți sau sticle pentru nevoile naturii. Examinarea criteriului „spațiu acordat fiecărui deținut" prin prisma art.3 CEDO, urmează a fi efectuat cumulativ cu alţi factori, care contribuie la aprecierea detenție ca fiind inumană şi degradantă sau infirmarea acestui fapt. Atunci când o persoană privată de libertate dispune în camera sa de un spațiu personal cuprins între 3 şi 4 m2 , factorul spațiu rămâne un element de măsură în aprecierea făcută de Curte asupra caracterului adecvat sau inadecvat al condițiilor de detenție. În astfel de cazuri, aceasta va concluziona o încălcare a art. 3, dacă lipsa de spațiu este însoțită de alte condiții de detenție materiale precare, în special lipsa de acces la o curte de plimbare sau lipsa de acces la aer şi lumină naturală, ventilație insuficientă sau inadecvată, temperatură insuficientă sau prea ridicată în încăperi, lipsa de intimitate la toalete sau condiții sanitare şi de igienă precare.

La caz, poziția condamnatului Gunașov Asim nu și-a găsit confirmare, având în vedere că, în pofida faptului că spațiul estimativ care revine unui deținut (în condițiile în care s-a deținut și se deține condamnatul Gunașov Asim) nu a fost sub minimul de 4 m2 , și mai mult ca atât, ceilalți factori, cum sunt: insuficiența numărului de paturi pentru toţi deținuții; igiena precară; infectarea cu paraziți; ventilația, încălzirea sau lumina insuficientă; lipsa salubrizării în celule, sau altele – nu s-au adeverit, iar din datele prezentate de instituția penitenciară, căreia și îi revine sarcina probațiunii, rezultă contrariul celor invocate de condamnat.

Deci, efectul cumulativ al condițiilor de detenție în care și-a executat pedeapsa condamnatul Gunașov Asim în Penitenciarul nr. 15 Cricova, nu cade sub incidența instituției de "tratare inumană şi degradantă a deținutului", și deci nu contravine prevederilor art. 3 din Convenție.

În aceeași ordine de idei instanța de recurs reține că, potrivit materialelor dosarului, condamnatul Gunașov Asim pe perioada deținerii în Penitenciarul nr.15 – Cricova nu a înaintat nici o cerere către administrația penitenciarului cu referire la condițiile de detenție sau calitatea și cantitatea hranei distribuite de la cantina penitenciarului, fapt reflectat în raport, mai mult ca atât ultimul la înaintarea plângerii nu a prezentat careva înscrisuri sau copiile solicitărilor de a remedia condițiile precare.

9. În raport cu argumentele invocate de către părțile în proces privitor la perioada detenției condamnatului menționat în penitenciarul nr. 15 al ANP, instanța de recurs explică că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei (cauza Mozer c. Republicii Moldova și Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).

La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul că

maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătății victimei (cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63).

Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției şi că având în vedere exigențele detenției, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare (cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94). Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum şi durata detenției (Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80).

Ținând cont de cele expuse supra, în continuare, luând act de condițiile de detenție invocate de autorul plângerii, instanța de judecată va da o apreciere condițiilor de detenție din Penitenciarul nr. 15 Cricova, prin coroborarea poziției autorităților instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei și rapoartele naționale și internaționale care au analizat și au evaluat condițiile de detenție în acest penitenciar, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu referire la încălcarea art. 3, care prevede că „Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

10. În aceeași ordine de idei instanța de recurs reține că, potrivit materialelor dosarului, condamnatul Gunașov Asim pe perioada deținerii în Penitenciarul nr.15 – Cricova nu a înaintat nici o cerere către administrația penitenciarului cu referire la condițiile de detenție sau calitatea și cantitatea hranei distribuite de la cantina penitenciarului, fapt reflectat în raport, mai mult ca atât ultimul la înaintarea plângerii nu a prezentat careva înscrisuri sau copiile solicitărilor de a remedia condițiile precare.

Analiza celor expuse coroborat cu cererea de recurs formulată de apărare, datele privind detenția lui Gunașov Asim în penitenciarul nr. 15 al ANP în perioada 25.06.2020, și până în prezent se atestă faptul că plîngerea condamnatului este neîntemeiată, or în această perioadă condamnatului i s-au asigurat condițiile minime decente pentru detenție în penitenciar.

11. Colegiul lecturînd textul recursului declarat de către condamnatul Gunașov Asim, constată că recurentul nu a invocat nici-unul din temeiurile specificate la art. 444 alin. (1) Cod de procedură penală. Or, simplul dezacord al unei părți la proces cu soluția instanței de judecată nu poate servi drept temei pentru casarea unei hotărî legale și întemeiate. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

Pentru motivele expuse mai sus, Colegiul Penal va respinge ca nefondat recursul declarat de către condamnatul Gunașov Asim, reținând în acest sens că încheierea instanței de fond este legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost constatate.

12. În conformitate cu prevederile art. 469 - 471 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul condamnatului Gunașov Asim și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 21ji-4331/22 din 14 iunie 2023.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Spoială Alexandru

judecător Băbălău Denis

judecător Chiroșca Igor